

COL·LOQUI

Sr. Antoni Bosch: Sempre em resulta molt difícil a l'hora de parlar de cultures no humanes i, per resumir-ho ben fàcilment: quins criteris són els que determinen entre allò que de fet passa en el món animal i allò que interpretem que passa en el món animal?

Sr. Daniel Carmona: Criteris per diferenciar allò que passa i allò que interpretem són difícils d'establir: és com qualsevol altre ciència. Es basa en cronometrar el temps que dediquen a passar junts entre ells, en observar hores i hores de comportament i al final tens una acumulació de dades. Es tracten informàticament sota criteris estadístics. Un cas difícil d'explicar de forma convencional és el de "Guashu"—aquest ximpanzè que parlava el llenguatge dels sordsmuts—: un dia va veure un cigne nedant per un llac i ell no coneixia la paraula cigne amb les mans, llavors va fer el signe d'ocell i el signe d'aigua. Va associar el concepte ocell amb el d'aigua. És un problema difícil el que plantegeu, i cada vegada resulta més difícil de respondre'l.